

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

“29” серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ОСНОВИ ГЕОЕКОЛОГІЇ**

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Гідрометеорологія

Спеціальність 103 Науки про Землю

Галузь знань 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет географічний

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Основи геоекології*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Гідрометеорологія».

Розробник:

Ющенко Юрій Сергійович – професор кафедри географії України та регіоналістики, доктор географічних наук, професор.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Ющенко Юрій Сергійович – професор кафедри географії України та регіоналістики, доктор географічних наук, професор.

Погоджено з гарантом ОП **Микола ПАСТЧНИК**

(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики
Протокол № 12/1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Іван КОСТАЩУК**

(підпис)

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради **Наталія АНДРУСЯК**

(підпис)

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з предметом «Геоєкологія», проблематикою сучасної геоєкології, історією її розвитку, методологією, положенням в системі наук, з геоєкологічними проблемами природокористування.

Пререквізити. Загальна гідрологія і методи гідрометеорологічних вимірювань, основи геохімії та гідрохімії, урбометеорологія, філософія.

Завдання вивчення дисципліни

- надання студентам системних відомостей про теоретичні основи сучасної екології та геоєкології;
- ознайомлення та закріплення у студентів знань про геоеволюцію, географічну оболонку та геоєкосистеми;
- надання студентам відомостей про проблеми та основи раціонального природокористування;
- формування вмінь використовувати набуті знання при вивченні особливостей та закономірностей провідних географічних і геоєкологічних явищ та процесів.

Результати навчання:

Компетенції, якими має оволодіти студент в процесі вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність питання взаємодії суспільства і природи;
- структуру та зміст системи екологічних наук;
- основні етапи і закономірності геоеволюції;
- закони будови і функціонування геосистем;
- концепції глобального розвитку.

вміти:

- давати оцінку сутності геоєкологічних проблем;
- аналізувати геоєкологічну ситуацію регіону;
- оцінювати шкоду від антропогенного впливу на довкілля;
- оцінювати корисні функції геосистем;
- аналізувати можливості просторового та ландшафтного планування.

В процесі вивчення курсу студент повинен:

- ПРН 01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.
- ПРН 06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.
- ПРН 07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.
- ПРН 10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
- ПРН 12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.
- ЗК 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахових:

- ФК 01. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.
- ФК 05. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	5,0	150	30		16		100	4	залік
Заочна	3	5	5,0	150	8		6		136		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		лекц	сем	лаб	інд	срс		лекц	сем	лаб	інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Загальні відомості про екологію, геоекологію													
Тема 1. Взаємодія суспільства і природи та сучасна екологія	8	2				6							
Тема 2. Географічний та геологічний напрями в екології	8	2				6		2					
Тема 3. Екологія і глобальні проблеми людства	10	2	2			6							
Теми 4-5. Сучасне суспільство і екологія	18	4	2			12							
Разом за ЗМ1	44	10	4			30	42	2					40
Змістовий модуль 2.													
Географо-екологічні дослідження і управління процесами взаємодії суспільства та природи.													
Тема 6. Геоекологія гідросфери Землі	11	2	2			7		2	2				
Тема 7. Геоекологія атмосфери Землі	11	2	2			7		2	2				
Тема 8. Управління та планування у сфері взаємодії суспільства та природи	9	2				7							
Тема 9. Поняття про	11	2	2			7							

просторове планування, управління землями і ландшафтне планування												
Тема 10. Роль та місце вивчення ландшафтів в управлінні взаємодією суспільства та природи	11	2	2			7		2	2			
Разом за ЗМ2	55	10	8			2	35	62	6	6		50
Змістовий модуль 3. Земна еволюція і екологія.												
Тема 11. Поняття про геоеволюцію.	9	2				7						
Тема 12. Доноогенні цикли геоеволюції	9	2				7						
Тема 13. Людина розумна і еволюція	9	2				7						
Тема 14. Перспективи геоеволюції	9	2				7						
Тема 15. Сучасні геоекологічні проблеми України	13	2	4			7						
Разом за ЗМ 3	51	10	4			2	35	46				46
Усього годин	150	30	16			4	100	150	8	6		136

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема 1. Взаємодія суспільства і природи та сучасна екологія</p> <p><i>1.1. Екологія і проблема взаємодії суспільства та природи.</i></p> <p><i>1.2. Первинні форми співвідношення Людини та Природи у суспільній свідомості.</i></p> <p><i>1.3. Зародження філософських та наукових поглядів на співвідношення Людини і Природи.</i></p> <p><i>1.4. Розвиток самоусвідомлення Людини у середині віки та епоху Відродження.</i></p> <p><i>1.5. Погляди на розвиток, еволюцію та взаємодію суспільства і природи у науці і філософії Нового часу.</i></p> <p><i>1.6. Ідеї природних територіальних комплексів та географічної оболонки у період Нового часу</i></p> <p><i>1.7. Ідеї взаємодії суспільства та природи у період Нового часу.</i></p> <p><i>1.8. Розвиток еволюційних та екологічних поглядів у біології Нового часу.</i></p> <p><i>1.9. Розвиток найбільш важливих екологічних поглядів та підходів у першій половині 20-го століття</i></p> <p><i>1.10. Сучасний етап розвитку екології</i></p>
2	<p>Тема 2. Географічний та геологічний напрями в екології</p> <p><i>1. Геоекологія, конструктивна географія, екологічна географія</i></p>

	<p>2. Ландшафтний напрям в геоекології</p> <p>3. Спеціальні напрями у геоекології</p>
3	<p>Тема 3. Екологія і глобальні проблеми людства</p> <p>1. Усвідомлення глобальних проблем</p> <p>2. Характеристика основних глобальних проблем.</p> <p>3. Шляхи подолання глобальних проблем</p>
4-5	<p>Теми 4-5. Сучасне суспільство і екологія</p> <p>Частина 1. Екологічна політика і управління у сфері взаємодії суспільства та природи</p> <p>1. Визначення</p> <p>2. Обґрунтування</p> <p>3. Інструменти та проблеми</p> <p>4. Дослідницька та інноваційна політика</p> <p>5. Історія</p> <p>6. Інтеграція екологічної політики</p> <p>7. Дослідження екологічної політики</p> <p>8. Управління у сфері взаємодії суспільства та природи</p> <p>Частина 2. Концепція сталого розвитку і перспективи геоеволюції</p> <p>1. Триєдина концепція стійкого розвитку</p> <p>2. Базові концепції</p> <p>3. Приклади впровадження концепції</p> <p>4. Складові концепції сталого розвитку</p> <p>5. Стимулювання сталого розвитку на рівні регіональних систем</p> <p>6. Цілі сталого розвитку ООН</p> <p>7. Історія розвитку концепції</p> <p>8. Дослідження сталого розвитку і його впливи</p> <p>Частина 3. Екологічна економіка, освіта, культура.</p>
6	<p>Тема 6. Геоекологія гідросфери Землі</p> <p>1. Основні напрями та особливості використання вод.</p> <p>2. Проблеми якості джерел водопостачання.</p> <p>3. Проблеми забезпечення людства водою для побутових потреб.</p> <p>4. Проблеми антропогенного впливу на Світовий океан.</p> <p>5. Гідрогенні небезпеки.</p> <p>6. Уяви про водогосподарські системи та водні соціоприродні геосистеми.</p> <p>7. Бази даних про водні об'єкти.</p> <p>8. Оцінка та забезпечення, якості води та водних об'єктів.</p> <p>9. Гідроекологічна безпека.</p> <p>10. Управління водними ресурсами.</p> <p>11. Оптимізація використання Світового океану.</p> <p>12. Поняття про водні ресурси.</p> <p>13. Забезпеченість водними ресурсами країн світу</p> <p>14. Сучасні концепції управління водами Європейського Союзу.</p> <p>15. Основні положення і принципи ІУВР.</p> <p>16. Інтеграція управління водними ресурсами у міжнародних документах, співпраці.</p>
7	<p>Тема 7. Геоекологія атмосфери Землі</p> <p>1. Проблема забруднення атмосферного повітря</p> <p>2. Сучасні проблеми змін клімату</p>
8	<p>Тема 8. Управління та планування у сфері взаємодії суспільства та природи</p>

	<p>Частина 1. Поняття про управління та планування.</p> <p><i>1.1. Поняття про управління та його еволюцію.</i></p> <p><i>1.2. Зміна якостей геосистем і розвиток управління.</i></p> <p>Частина 2. Планування розвитку нооприродних геосистем (НПГС)</p> <p><i>2.1. Планування як частина управління</i></p> <p><i>2.2. Планування і ресурси</i></p> <p><i>2.3. Планування у сфері взаємодії суспільства і природи</i></p> <p><i>2.4. Загальні риси територіальних НПГС та планування їх розвитку.</i></p>
9	<p>Тема 9. Поняття про просторове планування, управління землями і ландшафтне планування</p> <p><i>1. Управління розвитком суспільства і просторове планування.</i></p> <p><i>2. Землі та управління землями.</i></p> <p><i>3. Загальна характеристика ландшафтного планування.</i></p>
10	<p>Тема 10. Роль та місце вивчення ландшафтів в управлінні взаємодією суспільства та природи</p> <p><i>1. Основні поняття і терміни.</i></p> <p><i>2. Поняття про ландшафтне планування.</i></p> <p><i>3. Ландшафтна оболонка Землі і предмет географії (за О.Г. Топчієвим)</i></p>
11	<p>Тема 11. Поняття про геоеволюцію.</p> <p><i>1. Загальнонаукові основи концепції геоеволюції.</i></p> <p><i>2. Загальна характеристика геоеволюції.</i></p>
12	<p>Тема 12. Доногенні цикли геоеволюції</p> <p><i>1. Загальна інформація про доногенні цикли геоеволюції.</i></p> <p><i>2. Головні геопроцеси.</i></p>
13	<p>Тема 13. Людина розумна і еволюція</p> <p><i>1. Концепція ноогенного циклу GE.</i></p> <p><i>2. Біоноогенна фаза.</i></p> <p><i>3. Неолітично – цивілізаційна фаза.</i></p> <p><i>3.1. Неолітична революція.</i></p> <p><i>3.2. Початок історичного періоду і ранні цивілізації.</i></p> <p><i>3.3. Період розквіту доіндустріальних цивілізацій і формування передумов переходу до індустріального суспільства.</i></p> <p><i>4. Новий етап розвитку інтелекту і самоусвідомлення людини.</i></p> <p><i>5. Розгортання основного еволюційного протиріччя ноогенного циклу GE.</i></p> <p><i>6. Основні ідеї другої стадії неолітично-цивілізаційної фази ноогенного циклу GE та наслідки їх втілення.</i></p>
14	<p>Тема 14. Перспективи геоеволюції</p> <p><i>1. Поняття про глобальні проблеми людства.</i></p> <p><i>2. Загрози і безпека земної цивілізації.</i></p> <p><i>3. Перспективи і прогрес земної цивілізації.</i></p> <p><i>4. Гносеологічні основи знань про взаємодію суспільства і природи.</i></p> <p><i>5. Аксіологічні основи знань про взаємодію суспільства і природи.</i></p>
15	<p>Тема 15. Сучасні геоекологічні проблеми України</p> <p><i>1. Історичне підґрунтя сучасних геоекологічних проблеми України.</i></p> <p><i>2. Геоекологічні проблеми у період незалежної України.</i></p>

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№ п/п	Назва теми з основними питаннями	К-сть балів
1	<p>Сучасні екологічні проблеми людства. Скорочення біорізноманіття у світі. Деградація ландшафтів. Спустелювання. Проблема продовольства. Проблеми забезпечення водою. Проблема чистого повітря. Проблема сучасних змін клімату. Проблеми перенаселення. Проблеми пов'язані з урбанізацією. Забруднення Світового океану. Проблема пластику. Проблеми ГМО. Поняття про екобезпеку. Екологічна експертиза.</p>	4
2	<p>Основні напрямки природоохоронної діяльності суспільства. Сучасний стан біосфери. Управління природоохоронною діяльністю. Екологічна мережа. Екологічна політика. Екологічна економіка, менеджмент, аудит. Екологічна безпека. Природокористування. Техноекологія. Соціальна екологія. Екологічне моделювання і прогнозування. Моніторинг довкілля. Екологія людини.</p>	4
3	<p>Водні проблеми людства. Водні проблеми у складі глобальних проблем людства. Основні проблеми екології Світового океану. Водні Директиви ЄС. Менеджмент водних ресурсів. Водні ресурси України. Досвід Ізраїлю в управлінні водами. ІУВР. Міжнародні організації у сфері управління водами. Міжнародне водне право. Плани управління річковими басейнами. Плани управління ризиками затоплень. Води і рекреація. Води і здоров'я людини.</p>	4
4	<p>Проблеми змін клімату. Ресурси чистого повітря. Кліматичні ресурси. Якість атмосферного повітря. Якість атмосферного повітря і здоров'я людей – складова екології людини. Кліматична рекреація. Основні чинники забруднення повітря. Основні чинники сучасних змін клімату. Міжнародне право у сфері управління атмосфери. Міжнародна співпраця у сфері управління атмосфери. Активні впливи на погоду і клімат. Проблеми геоекології атмосфери в Україні.</p>	4
5	<p>Поняття про просторове та ландшафтне планування. Система просторового планування ЄС. Поняття про просторове планування. Історія розвитку просторового планування. Генеральна схема планування території України. Геополітика і просторове планування. Управління територіями. Управління землями. Земельний кадастр. Поняття про ландшафтне планування.</p>	4
6	<p>Структура і завдання ландшафтного планування. Поняття про ландшафтне різноманіття і управління ним. Ландшафти і екологічна мережа. Ландшафти і просторове планування. Основи класифікації антропогенних ландшафтів. Ландшафти і земельні ресурси. Ландшафти і землеустрій. Етноценози. Поняття про культурний ландшафт. Поняття про природний ландшафт. Поняття про антропогенний ландшафт. Територіальні природно-</p>	4

	господарські комплекси. Географічна оболонка. Ландшафтна оболонка. Землеустрій. Категорії земель. Якість довкілля і якість життя.	
7	Екологічні аспекти війни в Україні. Війна в Україні – виклики міжнародній безпеці. Сучасна геополітика КНР. Сучасність: демократія чи автократія? Енергетичне майбутнє людства, біосфери, ноосфери. Перспективи екологічної (земної) енергетики. Демографічні перспективи людства. Перспективи вирішення проблем чистої води. Перспективи вирішення продовольчої проблеми. Людина і штучний інтелект. Перспективи особистості. Суспільство штучного інтелекту: цінності та духовність, мораль. Технологічні перспективи та небезпеки.	3
8	Основні екологічні проблеми України. Екологічні проблеми Дніпра. Екоцид і агресія РФ. Екологічні проблеми Чорного моря. ПЗФ України. Екомережа України. Екологічні проблеми аграрного сектора України. Стан лісового фонду та лісового господарства України. Проблема сучасних змін клімату в Україні. Демографічні проблеми України. Екологічна політика України і вступ до ЄС.	3

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

№ п/п	Назва теми
1	Самоорганізація і еволюція
2	Глобальний еволюціонізм
3	Унікальність геоеволюції
4	Глобальні геосистеми
5	Антропогенез і ноогенез
6	Етапи взаємодії суспільства та природи
7	Геоєкологія в системі наук
8	Сучасна екологічна криза
9	Аналіз екологічних проблем України
10	Аналіз екологічної ситуації регіону Українських Карпат

Максимальна кількість балів 8. Кожна робота максимально 2 бали.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Взаємодія суспільства і природи та сучасна екологія	Структура сучасної системи екологічних наук	6
2	Географічний та геологічний напрями в екології	Основні завдання та специфіка геоєкології	6
3	Екологія і глобальні проблеми людства	Причини та наслідки глобальних проблем	6
4-5	Сучасне суспільство і екологія	Основні положення соціальної екології	12

6	Геоекологія гідросфери Землі	Водні проблеми людства	7
7	Геоекологія атмосфери Землі	Сучасні проблеми змін клімату	7
8	Управління та планування у сфері взаємодії суспільства та природи	Екологічний менеджмент та аудит	7
9	Поняття про просторове планування, управління землями і ландшафтне планування	Структура і завдання ландшафтного планування	7
10	Роль та місце вивчення ландшафтів в управлінні взаємодією суспільства та природи	Ландшафтна сфера Землі та її сучасний стан	7
11	Поняття про геоеволюцію.	Поняття про теорії еволюції	7
12	Доноогенні цикли геоеволюції	Геологічна історія Землі	7
13	Людина розумна і еволюція	Антропогенез. Розвиток цивілізацій	7
14	Перспективи геоеволюції	Сучасні концепції розвитку	7
15	Сучасні геоекологічні проблеми України	Стратегія сталого розвитку України	7

Методи навчання

Система контролю та оцінювання

Лекції – бесіди. Опитування з доповненнями, дискусією та ув'язкою з іншими питаннями. Дискусія і обговорення проблемних запитань. Дистанційне навчання. Moodle. Презентації. Тестування. Захист семінарських робіт.

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: усні опитування (колоквіуми), семінарські роботи, реферати, тестування.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання

стандартизовані тести, реферати, есе.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					Змістовий модуль №3				40	100	
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			T15
4	4	4	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4			4

T1, T2, T3, T4 – T15 – теми лекцій змістових модулів.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 30 балів, він не допускається до складання заліку.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	зараховано
	B (80-89)	
	C (70-79)	
	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незараховано	FX (35-49)	(незараховано) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрийте поняття про предмет геоєкології. Місце геоєкології у системі географічних та екологічних наук.
2. Дайте характеристику основних етапів та розвитку основних ідей вчення про взаємодію суспільства і природи.
3. Розкрийте поняття глобального еволюціонізму, антропоного принципу та гіпереволюції.
4. У чому полягає унікальність земної еволюції?
5. Розкрийте роль принципу системності у пізнанні земної еволюції, геосистем, екосистем.
6. У чому полягає сутність основних циклів земної еволюції?
7. Дайте характеристику основних рис біогенного циклу земної еволюції.
8. Розкрийте сутність умов та основних ознак переходу від біогенного до зоогенного циклу земної еволюції.
9. Опишіть основні етапи взаємодії суспільства і природи, розвитку суспільства.
10. Розкрийте поняття про ландшафтну сферу Землі, географічну оболонку та антропогенний етап їх розвитку.
11. Дайте характеристику основних типів антропогенних ландшафтів, природно-антропогенних геосистем.

12. У чому полягають основні механізми, способи антропогенного впливу на земні води?
13. Розкрийте поняття про кліматичну систему Землі та антропогенний вплив на неї.
14. У чому полягають корені сучасних глобальних проблем людства, екологічної кризи?
15. Охарактеризуйте місце водних і кліматичних проблем серед глобальних проблем людства.
16. Охарактеризуйте сучасний стан взаємодії суспільства і природи на теренах України.
17. Проаналізуйте роль і особливості людської діяльності як основи розвитку правління процесами взаємодії суспільства та природи.
18. Розкрийте структуру процесу планування управління взаємодією суспільства та природи.
19. Розкрийте роль моніторингу довкілля у системі взаємодії суспільства та природи.
20. У чому полягає роль та зміст оцінювання стану геосистем, ландшафтів для планування управління ними?
21. Проаналізуйте роль просторового планування в організації взаємодії суспільства та природи.
22. Розкрийте сутність основних положень та охарактеризуйте структуру ландшафтного планування.
23. У чому полягає зміст інтегрування басейнового управління водними ресурсами у просторове, ландшафтне?
24. У чому полягають сучасні підходи до управління кліматом?

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти регламентовано наступними документами:

«Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти) (зі змінами)» <https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>

«Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Додатково можливо отримати 6 балів.

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Адаменко О.М., Приходько М.М. Регіональна екологія і природні ресурси: Підручник. – Івано-Франківськ, 2000. – 278 с.
2. Барановський В.А. Екологічна географія і екологічна картографія. –К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 252 с. – Бібліограф.: С. 196-215. Парал. тит. арк. англ.
3. Гоекологія України. – К.: Манускрипт, 1993. – 117 с.
4. Гродзинський Д.М. Основи ландшафтної екології: Підручник. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
5. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2003. – 248 с.
6. Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ «Обрії», 2004. – Т. I. – 328 с.

Допоміжна

1. Адаменко О.М., Адаменко Я.О., Булмасов В.О. та ін. Природничі основи екологічного моніторингу Карпатського регіону. – К.: Манускрипт, 1996. – 208 с.
2. Антропогенні географія й ландшафтознавство в XX і XXI століттях. – Вінниця: Гіпаніс, 2003. – 235 с.
3. Волошин І.М. Ландшафто-екологічні основи моніторингу. – Львів: Ліга-Прес, 1998. – 356 с.
4. Гоекологічні проблеми Івано-Франківщини та Карпатського регіону. – Івано-Франківськ: „Екор”, 1998. – 238 с.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf